

معاون میراث فرهنگی کرمان:

حریم مسجد ملک در طراحی کاروانسرای طلا رعایت شود

گروه جامعه: معاون میراث فرهنگی استان کرمان دربارهٔ احداث کاروانسرای طلا و جواهر که قرار است با سرمایه‌گذاری مشترک شهرداری و شرکت سرمایه‌گذاری مس سرچشمه در بافت تاریخی شهر کرمان و در زمینی در مجاورت مسجد ملک ساخته شود، گفت: «اگر این کاروانسرا به شکل مناسب و اصولی طراحی شود و معماری آن هماهنگ با بافت تاریخی باشد و ارزش‌های همسایگی آن از جمله مسجد ملک و حمام شیخ‌الاسلام در نظر گرفته شود، اشکالی در احداثش نمی‌بینیم».

مجتبی شفیعی با تأکید بر این که باید در طراحی، ضوابط حریم رعایت شود، اضافه کرد: «مشکل زمانی پیش می‌آید که با طرح نامناسب و متناقض با ضوابط حریم مسجد ملک و حمام شیخ‌الاسلام این بنا احداث شود اما تاکنون خوشبختانه شهرداری از همان ابتدا با هماهنگی میراث فرهنگی کارها را انجام می‌دهد».

به گزارش ایسنا کرمان، وی بیان کرد: «در حال حاضر یک کارگروه متخصص متشکل از کارشناسان میراث فرهنگی و شهرداری روی طرح کاروانسرای طلا و جواهر کار می‌کنند».

شفیعی ادامه داد: «در جوار مسجد ملک و حمام شیخ‌الاسلام یک زمین خالی است که نمی‌توان آن را رها کرد و باید ساماندهی می‌شد».

با مشارکت شهرداری و شرکت برق شمال:

روشنایی ۲ بزرگراه در شهر کرمان بهسازی می‌شود

گروه جامعه: مدیرعامل شرکت توزیع برق شمال استان کرمان با اشاره به اجرای فاز اول طرح بهسازی روشنایی شهر کرمان با مشارکت شهرداری و با اعتبار ۳۰۰ میلیارد ریال گفت: «در این پروژه ۱۵۰ میلیارد ریال خرید لامپ توسط شهرداری انجام و بقیه در قالب ارائه خدمات و تجهیزات توسط شرکت توزیع برق شمال کرمان تأمین می‌شود».

محمد سلیمانی خاطرنشان کرد: «در این طرح لامپ‌های فلی دو بزرگراه امام خمینی (ع) و امام رضاع) به لامپ LED که هم‌کم‌صرف‌تر هستند و هم روشنایی بیشتری دارند، تبدیل می‌شود که سه هزار لامپ تحویل شهرداری شده است».

وی ادامه داد: «اصلاح روشنایی معابر خیابان‌های داخل شهر در فاز بعدی طرح انجام می‌شود و این طرح، نور شهر کرمان را به شدت تحت تأثیر خود قرار می‌دهد».

مدیرعامل شرکت توزیع برق شمال استان کرمان افزود: «تأمین روشنایی خیابان‌ها و بلوارهای جدید به‌صورت مساوی بین شهرداری و شرکت برق انجام می‌شود و نقاطی هم که از نور مناسب برخوردار نیستند تا شهریورماه اصلاح می‌شوند».

وی اضافه کرد: «لبته چراغ‌های معابر در برخی اماکن بازدهی بالایی هم ندارند و دلیل عمده آن وجود شاخ و برگ درختان است که باید چیدمان شهری در این موارد تغییر کند و اصلاح شود».

به گزارش ایرنا کرمان، سلیمانی در ادامه بیان کرد: «در سال‌های اخیر نسبتاً دور هزینه روشنایی معابر از طریق قبوض مشترکان دریافت می‌شد، اما بیش از دو دهه است که این بند از قبض‌های برق حذف شده و روشنایی معابر برای شهروندان رایگان است».

وی یادآور شد: «بخشی از مالیات ارزش افزوده به روشنایی معابر اختصاص پیدا می‌کند که به حساب شهرداری می‌رود و در این بخش هزینه می‌شود».

مدیرعامل شرکت توزیع برق شمال استان کرمان ادامه داد: «طی لایحه جامع خدمات شهری و روستایی که در سال‌های اخیر به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده، بین خدمات شهرداری و شرکت‌های برق تفکیک قائل شده است و قرار شد با مشارکت شهرداری مشکل روشنایی معابر شهر کرمان حل شود».

گروه جامعه: شورای شهر کرمان طی دو ماه اخیر، موضع خود را در برابر پروژهٔ ساروج‌پارس تغییر داده و مصوباتی را در حمایت از این پروژه گذرانده است؛ اگرچه به نظر می‌رسد شورا چندان هم با میل و رغبت این حمایت‌ها را انجام نمی‌دهد.

در تازه‌ترین اقدام، شورا روز دوشنبه ۲۶ تیرماه به شهرداری مجوز برگزاری مناقصهٔ عمومی ۲۴ میلیارد تومانی برای تأمین برق ساروج‌پارس را داد.

چند هفته پیش، شورا با اصل این اقدام یعنی اختصاص ۳۰ میلیارد تومان برای انتقال ۷ مگاوات برق از محل پست واقع در جاده تهران تقاطع شهید بادپا تا ابتدای سیتی‌سنتر موافقت کرده بود.

این در حالی است که طی دو سالی که از فعالیت شورای ششم می‌گذرد، برخی اعضای شورا به‌طور علنی مخالفت خود را با این پروژه اعلام کرده‌اند. از جمله محمد امینی‌زاده - رئیس کمیسیون حقوقی شورا در گفت‌وگو با فردای کرمان تصریح کرد که قرارداد ساروج‌پارس ایرادات جدی دارد.

محمدرضا کمساری - نایب رئیس و سخنگوی شورا نیز پیش از این، دربارهٔ سهم سرمایه‌گذار خارجی در این پروژه تردیدهایی را مطرح کرده است. او با بیان اینکه گذشته می‌شود ۵۷ میلیون یورو آورده سرمایه‌گذار خارجی در این پروژه است و از خارج از کشور باید وارد شود، از مدیریت استان خواسته تا به مردم بگویند از این میزان سهم سرمایه‌گذار خارجی، تاکنون چقدر وارد شده؟ از طریق چه سیستمی آمده؟ کجا ثبت شده و بقیه آن در چه فواصل زمانی باید بیاید؟ کمساری همچنین در پاسخ به فردای کرمان اعلام کرد: «۵۷ میلیون یورو هنوز وارد پروژه ساروج‌پارس نشده چون پروژه کامل نشده و تا پایان پروژه باید بیاید».

در نشست عمومی هفتهٔ گذشته شورای شهر و در جریان رای‌گیری برای مصوبهٔ مربوط به برگزاری مناقصهٔ عمومی تأمین برق ساروج‌پارس، سیدمحمدصادق تقوی - رئیس کمیسیون هوشمندسازی شورای شهر نکتهٔ دیگری را مطرح و اعلام کرد: «بنا به اسنادی که موجود است و قابلیت انتشار هم دارد، استانداری کرمان در گذشته برای تأمین برق ساروج‌پارس متعهد شده بوده و این اقدام، جزو تعهدات استانداری بوده ولی متأسفانه به آن توجه نمی‌شود».

امینی‌زاده نیز در تأیید این ادعا گفت: «بنده هم به رئیس محترم دادگستری عرض کردم که مستندات وجود دارد که در دورهٔ استانداران مختلف، توافقاتی شده که استانداری تأمین برق را انجام دهد. حتی از ادارهٔ برق در این خصوص استعلام قیمت شده است، ولی می‌گویند در قرارداد آمده که شهرداری باید برق را تأمین کند».

با این وجود، شورا به شهرداری اجازه داد تا برای تأمین برق این پروژه که رقم آن در مجوز مناقصه حدود ۲۴ میلیارد تومان آمده اما گفته می‌شود حدود ۵۰ میلیارد تومان برای شهر و شهرداری آب می‌خورد، مناقصهٔ عمومی برگزار کند. ۵۰ درصد این هزینه قرار است از طریق تهارت با زمین یا پروانه تأمین شود. البته شورا به شهرداری این اختیار را داد که اگر متقاضی با ۱۰۰ درصد تهارت هم بود، با او همکاری کند.

اگرچه برخی اعضای شورا نسبت به این سرمایه‌گذاری بدبین هستند، در عوض، شهردار منتخب این شورا همواره از پروژه حمایت کرده است. بارزترین نمونهٔ حمایت سعید شعرفات‌تبریزی را باید در افتتاح پارکینگ‌های ساروج‌پارس در آبان‌ماه ۱۴۰۰ جست‌وجو کرد. او در حالی که بسیاری از اعضای شورا در مراسم افتتاح پروژه حضور نداشتند، هم در مراسم شرکت کرد و هم در حمایت از سرمایه‌گذار سخنانی را مطرح کرد:

از جمله اینکه تشکر کرد با وجود تاخیری که در اجرای پروژه ایجاد شده، سرمایه‌گذار همچنان منصرف نشده است. افتتاح این پارکینگ‌ها در فاصلهٔ کوتاهی پس از روی کار آمدن شورای ششم و شهردار جدید، واکنش‌هایی از سوی مخالفان این پروژه به دنبال داشت. یک گروه از مخالفان جدی

شورای ششم از ساروج‌پارس برای تأمین برق پروژه حمایت کرد؛

مدیریت کج‌دار مریز توسعهٔ شهر کرمان

شناسایی کردیم را اعلام کردیم ولی در نهایت، دادگاه، موارد مدنظر ما را تخلف تشخیص نداد و رای به نفع ساروج‌پارس صادر شد».

وی در پاسخ به این پرسش که به این رای اعتراض نکردید؟ گفت که اعتراض کردیم و به آن رسیدگی هم شد، ولی در رای تغییری حاصل نشد.

و اکنون که ساروج‌پارس تا حد زیادی پیشرفت کرده، همهٔ کسانی که به بازار تاریخی کرمان می‌روند، آنچه که این سیتی‌سنتر بر سر بازار باوقار شهر آورده را به خوبی مشاهده می‌کنند.

با روی کار آمدن شورای ششم، مخالفان پروژه چشم امید به تصمیماتی جدید داشتند اما افتتاح پارکینگ‌های ساروج‌پارس آن هم در کم‌تر از پنج ماه از فعالیت شورا، این امیدها را کمرنگ کرد.

طی یک سال اخیر، سرمایه‌گذار پروژه با مقامات ارشد استان ملاقات‌هایی داشته است. از جمله اینکه در تاریخ ۱۰ مهرماه سال ۱۴۰۱ با استاندار کرمان دیدار کرد. در این جلسه، استاندار کرمان گفت که مانعی برای راه‌اندازی پروژهٔ ساروج‌پارس وجود ندارد.

محمدمهدی فداکار افزود: «همهٔ اقدامات برای رفع موانع پیش روی پروژه انجام شده و امیدواریم هر چه سریع‌تر راه‌اندازی شود». وی تأکید کرد: «همهٔ ما به دنبال آن هستیم که این پروژه زودتر به بهره‌برداری برسد و معطل ماندن آن ذهنیت خوبی را ایجاد نمی‌کند».

آذرماه همان سال، سرمایه‌گذار و اعضای هیات مدیره ساروج‌پارس، این بار، با رئیس دادگستری استان جلسه‌ای داشتند. در آن جلسه، حجت‌الاسلام حمیدی از پیگیری ویژهٔ دستگاه قضایی برای رفع موانع اجرایی پروژهٔ ساروج‌پارس خبر داد و گفت: «حضور دادستان کرمان در جلسات پیگیری پروژهٔ ساروج‌پارس به‌منظور تسریع روند اجرای مصوبات مربوط به این پروژه برنامه‌ریزی شده است و دادستان کرمان در این حوزه ورود جدی خواهند داشت».

وی افزود: «لازم است که گزارش پیشرفت کار در حوزه‌های تأمین آب، برق و گاز و مشکلات مربوط به این حوزه‌ها به دستگاه قضایی ارائه شود تا این مشکلات به صورت موضوع‌محور پیگیری و رفع شود».

وی خاطرنشان کرد: «این اطمینان به سرمایه‌گذاران داده می‌شود تا پایان سال جاری مشکلات برطرف می‌شود و انتظار می‌رود که روند اجرایی این پروژه نیز با سرعت ادامه یابد».

در این میان، امینی‌زاده - رئیس کمیسیون حقوقی، نظارت و ارزیابی شورای شهر، ۸ خردادماه، در گفت‌وگو با فردای کرمان از مشکلاتی دربارهٔ این پروژه پرده برداشت که پیش از این، کم‌تر از آن گفته و یا اصلاً گفته نشده بود. وی اظهار کرد: «چند پروژه داریم که موضوعات حاد دارند. ساروج‌پارس یکی از این موارد است. شهرداری در این پروژه، زمین در اختیار سرمایه‌گذار گذاشته و پروانه را هم تأمین کرده و تنها تعدادی پارکینگ به‌ازای این آورده تحویل گرفته است از طرفی، شهرداری در قرارداد پذیرفته که تمام خیابان‌های منتهی به ساروج‌پارس باید (برای پارک خودرو) توقف ممنوع شود در حالی که این اقدام به ویژه در خیابان امام، تبعات اجتماعی به دنبال دارد».

وی افزود: «کتنهٔ دیگر اینکه در قرارداد شناسایی کردیم را اعلام کردیم ولی در نهایت، دادگاه، موارد مدنظر ما را تخلف تشخیص نداد و رای به نفع ساروج‌پارس صادر شد».

ساروج‌پارس دوستداران میراث فرهنگی هستند. این پروژه، حتی به اذعان برخی مقامات رده بالای میراث فرهنگی، در پارهای موارد، ضوابط میراثی را زیر پا گذاشته و بر بازار تاریخی کرمان تأثیر منفی داشته است.

با بالا گرفتن انتقادات از افتتاح پارکینگ‌های ساروج‌پارس، امینی‌زاده در صحن علنی شورا گفت: «حاشیه‌هایی در جریان افتتاح پروژهٔ ساروج‌پارس در شهر ایجاد شد و شاید تعبیر شد نگاه مدیریت شهری به میراث فرهنگی که گونه‌های خاص است؛ اما مراسم افتتاح که اکثر اعضای شورا در آن حضور نداشتند، پیام (روشنی) داشت». به گزارش استقامت، سال ۹۱ بود که غازی الحلو، رئیس گروه سرمایه‌گذاری الظاهر به‌همراه شرکایش، قصد کردند در مشارکت با شهرداری کرمان، پروژه‌ای در گود خشت‌مال‌ها واقع در مجاورت بازار تاریخی کرمان اجرا کنند. قرار شد واحدهای تجاری این سیتی‌سنتر که ساروج‌پارس نام گرفت، سهم سرمایه‌گذار باشد و پارکینگ‌هایی که در آن ساخته می‌شود سهم شهرداری. سهم دوست‌داران میراث فرهنگی اما از این پروژه چه بوده است؟ نگرانی.

این پروژه در همهٔ این سال‌ها محلی برای مناقشه بوده است. نقض ضوابط مربوط به حریم ارتفاعی بازار تاریخی کرمان یکی از این ایرادات جدی است. گفته می‌شود حریم ارتفاعی بازار کرمان هفت‌ونیم متر از سطح معبر مجاور است، اما این پروژه چند برابر این ضابطه (برخی ۱۶ متر را اعلام می‌کنند) ارتفاع دارد. در خردادماه سال ۹۸ محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی کشور در جریان سفری که به کرمان داشت، در پاسخ به خبرنگار فردای کرمان به صراحت گفت که ارتفاع ساروج‌پارس باید کم شود. او گفت: «محور فرهنگی بازار کرمان فوق‌العاده مهم است و یکی از پرورنده‌های ثبت جهانی ما در آینده است. منظر بازار حتماً باید حفظ شود. ارتفاع این پروژه زیاد شده و اشتباه است و حتماً باید حذف شود. با هر روشی که نیاز باشد این اتفاق باید بیفتد و هیچ برو برگردی هم در آن وجود ندارد. از نقشه‌هایی که این ساختمان دارد، یک ذره کم‌تر و بالاتر نباید اجرا کنند». وی همچنین تصریح کرد: «اسکلت طبقهٔ بالایی را باید بردارند و این را خیلی شفاف به استاندار محترم و شهردار محترم کرمان گفتند... نسبت به آنچه که مجوز داشتند و نقشه‌هایی که تأیید شده، تخلفاتی دارند و باید آن را برگردانند».

این اقدام اما انجام نشد. کار به دادگاه کشید و به‌همین‌ماه سال ۹۹ بود که معاون میراث فرهنگی استان در گفت‌وگو با فردای کرمان اعلام کرد که دادگاه به نفع ساروج‌پارس رای داده است.

«عدم رعایت ارتفاع مجاز در بخشی از پروژه و عدم رعایت درصد فضای پر و خالی» تخلفاتی بود که میراث فرهنگی در دادگاه مطرح کرد. مجتبی شفیعی - معاون میراث فرهنگی استان کرمان اما به فردای کرمان گفت: «پروژه تنها در حاشیهٔ خیابان طالقانی اجازه داشته سه طبقه داشته باشد ولی در دیگر بخش‌ها نیز سه طبقه اجرا شده است. همچنین، نقشه‌هایی روز اول قرار بود اجرا کنند با آنچه که اجرا کرده‌اند مغایرت دارد».

وی افزود: «ما به‌عنوان میراث فرهنگی اقدامات قانونی را انجام داده و تخلفاتی که

آمده که زیرساخت برق و آب و گاز و تلفن تا سر پروژه برعهدهٔ شهرداری است. تنها رساندن برق به فاز اول این پروژه حداقل ۶۰ میلیارد تومان برای شهرداری هزینه به دنبال دارد و در فاز دوم هم احتمالاً همین میزان به نرخ امروز هزینه باید انجام شود. در ساروج‌پارس، شهرداری کرمان و مردم، زمین و پروانه دادند اما آورده‌شان پارکینگ شده که خود پارکینگ قیمت کم‌تری از هزینهٔ برق به‌تنهایی دارد. این‌ها اتفاقات دردناکی است که در سال‌های گذشته رخ داده است. با این ۶۰ میلیارد تومان پول برق ساروج‌پارس ۲۰ پارک خوب می‌توان در شهر ساخت».

امینی‌زاده در پاسخ به این پرسش که حالا با این پروژهٔ ناتمام چه می‌کنید؟ گفت: «نتیجه این شده که چون در قرارداد، شهرداری تعهداتی داده، باید هزینه‌ها را بپردازیم ولی بنده مخالف این هستم. هزینه‌ای که شهرداری در این پروژه می‌پردازد، از آنچه که دریافت می‌کند بیش‌تر شده است. بماند که این پروژه، تبعات جدی میراثی نیز ایجاد کرده است».

پس از آن اما، در خردادماه امسال، رئیس کل دادگستری استان کرمان باری دیگر بر تسریع در اجرای پروژهٔ ساخت مجتمع ساروج‌پارس تأکید کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ابراهیم حمیدی گفت: «در پروژهٔ ساروج‌پارس موضوع حیثیت جمهوری اسلامی ایران در میان است و با توجه به اینکه سرمایه‌گذاران خارجی این پروژه مدام در حال رفت و آمد هستند نباید کاری کرد که از سرمایه‌گذاری در استان کرمان و کشور منصرف شوند».

وی با بیان اینکه اعضای شورای شهر باید صرفه و صلاح شهرداری و مردم را مد نظر قرار دهند، افزود: «در زمینهٔ اجرای تعهدات شهرداری در قرارداد پروژهٔ ساروج‌پارس باید به گونه‌ای اقدام شود که روند تکمیل این پروژه در سریع‌ترین زمان ممکن ادامه یابد زیرا هرچه این پروژه به طول بینجامد جز ضرر، رهاوردی برای طرفین سرمایه‌گذاری ندارد و جلوی ضرر از هر جا گرفته شود، منفعت است».

۲۰ روز بعد، شورای شهر کرمان شورای شهر کرمان که در بودجهٔ امسال هیچ عددی برای ساروج‌پارس لحاظ نکرده بود، با پیشنهاد شهرداری مبنی بر اینکه ۱۵ میلیارد تومان از بودجهٔ حمل‌ونقل عمومی و ۱۵ میلیارد تومان از بودجهٔ خرید ماشین‌آلات عمرانی کاهش یابد و با این ۳۰ میلیارد برق ساروج‌پارس تأمین شود موافقت کرد.

در مصوبهٔ شورا آمده است: «براساس قرارداد بین شهرداری و ساروج‌پارس شهرداری متعهد شده که برق لازم و کافی موردنیاز پروژه تا ابتدای مجموعه را تأمین کند. با توجه به نظر شورای شهر مبنی بر عدم هزینه در این خصوص، در بودجهٔ سال ۱۴۰۲ ردیف اعتباری برای این کار پیش‌بینی نشده است ولی با توجه به مصوبهٔ شورای حفظ حقوق بیت‌المال و جلسهٔ اقتصاد مقاومتی با حضور اعضای شورا در محل دادگستری استان، مقرر شد مجوز لازم برای انتقال ۷ مگاوات از محل پست واقع در جاده تهران تقاطع شهید بادپا تا مجتمع توسط شورای شهر صادر شود. پیشنهاد می‌شود ۱۵ میلیارد تومان از محل ردیف اعتباری خرید ماشین‌آلات عمرانی و ۱۵ میلیارد تومان از محل ردیف خرید ماشین‌آلات و تجهیزات حمل‌ونقل عمومی کسر شده و برای اجرای پروژهٔ فوق تخصیص یابد». محمد امینی‌زاده و عسرت کردستانی به این مصوبه رای مخالف دادند. محمود بابایی رای منتع داد. بقیهٔ اعضا با آن موافقت کردند.

در نشست عمومی این هفتهٔ شورای شهر کرمان (دوشنبه ۲۶ تیرماه) شهرداری از شورا خواست تا مجوز تأمین برق مجتمع تجاری «ساروج‌پارس» از طریق مناقصه عمومی با رأورد اولیهٔ مبلغ ۲۴ میلیارد و ۹۰۶ میلیون و ۷۴۰ هزار تومان به‌مدت چهارماه، با نحوهٔ پرداخت ۵۰ درصد نقد و مابقی تهارت با زمین یا پروانه ساختمانی را بدهد. این درخواست شهرداری با ۹ رای موافق و دو رای مخالف به‌تصویب رسید تا تکمیل این پروژهٔ پر مسئله سرعت گیرد.